

"נקודה טובה מאס ישראלי" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון מספר 44 שנת תש"ף גיליון "כי-תצא" - ט' אלול תש"ף, 29 לאוגוסט 2020)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "כי-תצא" - "וכל מעשיך בספר נכתבים"

בשנת 1838 פרסם הצרפתי לואי דגר, את צילומו "שדרות דה-טמפל". זה היה התצלום הראשון בהיסטוריה (צילום מגורען, בשחור לבן כמובן...), שבו הופיעה דמות אנושית. מאז ועד היום התקדם הצילום בקפיצות ענק וכיום כל מכשיר טלפון נייד, מפיך מיד תמונות צבעוניות דיגיטליות איכותיות ואף סרטונים בלחיצת כפתור, ללא כל צורך בתהליכי פיתוח והדפסה כימיים ארוכים ומסובכים.

כך מאפשרת לנו טכנולוגית הצילום **לחזור אחורה במנהרת הזמן** לאירועים מרגשים, לחוות אותם מחדש ואף לפגוש שוב דמויות ואנשים שאינם עוד איתנו. וכך, הופך אלבום התמונות ל"ספר זכרונות".

כאשר שמע רבי ישראל מאיר הכהן מראדין בעל ה"חפץ חיים" על המצאת הצילום, הוא הסביר בעזרתה את דברי חז"ל במסכת אבות: "הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא (לא תגיע) לידי עברה. דע מה למעלה ממך, עין רואה ואוזן שומעת, **וכל מעשיך בספר נכתבין**" (אבות ב, א). "וכל מעשיך בספר נכתבין" - בבחינת "הפנקס פתוח, והיד כותבת" (אבות ג, טז) וכל מעשיך מצולמים ומוקלטים.

ובשפה מודרנית: תיזהר, ה"האח הגדול" (סמכות האכיפה העליונה, שנמצאת "למעלה ממך"...), מציץ מעבר לכתף שלך ועוקב אחריך. הכל מתועד וסופך לתת דין וחשבון על מעשיך. ביטוי המתרכז בהיבט של עבודת ה' **מיראה**.

ברצוני להציע בפניכם, **פן אחר - משלים ונוסף** לביטוי "**וכל מעשיך בספר נכתבין**", הנובע מעבודת ה' **מאהבה**.

בעוד שהפשט במסכת אבות מדבר על ה"השגחה" של הקב"ה את האדם, בבחינת: "**פי נכח עיני ה' דרך איש**" (משלי ה', כא), אני רוצה להוסיף גם את היבט ה"בקרה" הפנימי של האדם מול עצמו.

כי את "**ספר תולדות האדם**" שלו, כותב כל אדם בעצמו, במעשיו. וכשמגיע הזמן - בערבו של כל יום, ובסופם של כל שבוע, חודש ושנה (וכן בכל זמן אחר), הוא מוזמן **לעיין ב"ספר הזכרונות" שלו בעצמו**. לעשות את חשבון הנפש שלו, למצות את המסקנות ואת תובנות שלו, וליישם אותם מכאן ולהבא.

ואכן, מתברר כי הזכרון הוא **מנוע** חזק, כפי שאנו אכן לומדים **בפרשתנו - פרשת כי תצא**. "**וְזָכַרְתָּ** כִּי עָבַדְתָּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים... עַל פֶּן אֲנֹכִי מְצַנֵּף..."

- לשמור על זכויות החלשים בחברה (דברים כד, יז).
לא רק זכרון הסטורי - לידיעה בלבד, אלא זכרון **רלבנטי, המניע את האדם**.

זכרונותיו של האדם את עצמו ואת מעשיו - זכרונות החקוקים בליבו, הם "**ספר הזכרונות**" שלו. ומכוחם, יכול האדם בכל פעם "לחשב מסלול מחדש".

"נקודה טובה מאס ישראלי" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

זאת ועוד, לפעמים יכול האדם לראות את רישומם של מעשיו (גם הטובים וגם המקולקלים), הן על עצמו והן על סביבתו. וכדברי רבי צדוק הכהן מלובלין, שמעשיו של האדם (ותוצאותיהם), "חוקים בגופות ונפשות ישראל" (פרי צדיק דברים לראש השנה).

ולסיום, רעיון נוסף ברוח זו של התבוננות פנימית.

אחד מפיוטי הסליחות (שיסודו במשנה בתענית ב, ד), אומר כך: "מי שענה (הקב"ה שנענה לתפילתו של) לאברהם אבינו בהר המוריה, הוא יעננו. מי שענה ליצחק בנו כשנעקד על גבי המזבח, הוא יעננו. וכן הלאה ליעקב אבינו, למשה ולאהרון, ליהושע, לדוד ולשלמה, לאלהו, ליונה ולדניאל, למרדכי ואסתר ועוד ועוד.

תפילה זו יכולה להיות בבחינת פתיח, שבהמשכו כל אחד מוזמן לכתוב את ה"המשך שלו", מכוח זכרונות חייו... הן בהיבט ציבורי והן בהיבט אישי.

לדוגמה: מי שענה לי ולבני ביתי במחלתם... מי שענה לי והציל אותי בשדה הקרב, או בתאונת הדרכים... מי שנותן לי את פרנסתי בכל יום... הוא יענני. וכך שורות ההמשך הפרטיות צומחות להן מתוך את ספר הזכרון הפרטי של האדם ומביאות אותו הן להודיה לה' על העבר והן לתפילה לעתיד.

התובנה העולה מדברינו היא, שבימים אלה של חודש אלול, בימים של חשבון נפש, האדם מוזמן "לחשב מסלול מחדש", להוביל, להיות אקטיבי בהתבוננותו, בזכרונותיו, בתובנותיו ובתפילתו והכל מתוך הנקודה האישית בה הוא נמצא.

מברכת שבת טובה, אשה רות

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**